

Helse- og Omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres referanse:
Vår referanse: 23/00007-228
Vår dato: 07.08.2023

Fellesorganisasjonen (FO)
Mariboegate 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
+47 919 19 916

E-post:
kontor@fo.no

Bankgiro: 9001.06.35674

Bankgiro kontingent:
9001.08.71394

Org.nr:
870 953 852 MVA

fo.no

FOs innspill til forslag om endringer i lov om tannhelsetjenesten og forskrift om vederlag for tannhelsetjenester i den offentlige tannhelsetjenesten

FO er fagforeningen for sosialarbeidere. FO organiserer nærmere 35 000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere.

FO takker for muligheten til å gi innspill til endringer i lov om tannhelsetjenesten og forskrift om vederlag for tannhelsetjenester i den offentlige tannhelsetjenesten. Vi støtter i hovedsak forslaget, men vil særlig gi innspill til at tannbehandling på sikt må bli gratis for alle.

Gode tannhelsetjenester er en av forutsetningene for gode levekår¹. Det er dyrtid, og tannbehandling nedprioriteres av mange². Dette kan få svært uheldige konsekvenser for enkelte.

FO mener at alle bør ha like muligheter for tannbehandling. Derfor er det positivt at departementet går inn for å tilby tannhelsetjeneste med sterkt redusert pris til personer mellom 21 og 24 år. På sikt mener vi imidlertid at tannbehandling må bli helt gratis for alle, og sidestilles med andre offentlige helsetjenester. Dette kan gjøres trinnvis, ved at de med dårligst råd får tilbud om gratis tannhelsetjenester først. Gratis tannhelsetjenester lønner seg på sikt både for individ og samfunn.

¹ [God tannhelse for alle | Tidsskrift for Den norske legeforening \(tidsskriftet.no\)](https://tidsskriftet.no)

² [Fattigdomsproblemer, levekårsundersøkelsen \(ssb.no\)](https://ssb.no)

[Nye tall: Halvparten av de med udekket behov unngår tannlegen fordi det er for dyrt | FriFagbevegelse](https://ssb.no)
[Personar med låg inntekt går sjeldnare til tannlegen - SSB](https://ssb.no)

Departementet foreslår å hjemle rett til gratis tannbehandling for personer med rusmiddelavhengighet som mottar tjenester etter helse- og omsorgstjenestelovens §3-2³ utover tre måneder. Denne pasientgruppa har tidligere blitt plassert i kategorien e. Andre grupper som fylkeskommunen har vedtatt å prioritere i tannhelsetjenestelovens §1-3⁴. Praksis har lenge vært at denne gruppa har mottatt gratis tannbehandling, selv om de ikke er nevnt spesifikt. Det er positivt at dette nå tydeliggjøres. Mennesker med rusutfordringer møter ofte negative holdninger og motstand i møte med helsevesenet⁵. FO mener imidlertid at når rett til tannbehandling forutsetter vedtak etter hol §3-2., kan det bli vanskeligere å få tilgang på gratis tannbehandling for enkelte som trenger det, for eksempel om en er bostedsløs og ikke mottar kommunale helse- og omsorgstjenester. Rett til tannbehandling bør derfor også gjelde personer med uttalte rusutfordringer, som ikke har vedtak eller hol §3-2.

Departementet går inn for å lovfeste gratis tannbehandling til innsatte i fengsel. Innsatte har flere utfordringer med helsa⁶ enn befolkningen ellers. De har i tillegg ofte gjeldsproblemer etter endt soning⁷. Gratis tannbehandling under fengselsopphold er derfor et positivt tiltak, både for helse og lommebok.

Departementet foreslår å fjerne tannhelsetjenestelovens § 1-3 andre ledd som hjemler at tannhelsetjenesten kan prioritere mellom pasientgruppene som listes opp, om den ikke har nok kapasitet til alle. I praksis betyr det at barn og unge og personer med utviklingshemming kan prioriteres før eldre og personer med rusavhengighet. FO støtter at bestemmelsen fjernes, og er enige i vurderingen av at den er i strid med retten til tannhelsehjelp etter tannhelsetjenestelovens §1-3 første ledd. Vi mener at å fjerne tannhelsetjenesteloven §1-3 andre ledd, kan styrke pasientsikkerheten og muligheten til å motta adekvat helsehjelp.

Med vennlig hilsen

Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

Maria Strømman Berteig
Rådgiver

---

³ <https://lovdata.no/lov/2011-06-24-30/§3-2>

⁴ <https://lovdata.no/lov/1983-06-03-54/§1-3>

⁵ [Personer med rusavhengighet blir oftere syke og får dårligere behandling \(sykepleien.no\)](https://www.sykepleien.no/Personer-med-rusavhengighet-blir-oftere-syke-og-far-darligere-behandling)
[Hvorfor møter vi rusavhengige annerledes enn andre akutt pasienter? \(dagensmedisin.no\)](https://www.dagensmedisin.no/Hvorfor-moter-vi-rusavhengige-annerledes-enn-andre-akuttpasienter/)

⁶ [Helse- og omsorgstjenester til innsatte i fengsel – Veileder.pdf \(helsedirektoratet.no\)](https://www.helsedirektoratet.no/Helse-og-omsorgstjenester-til-innsatte-i-fengsel-Veileder.pdf)

⁷ [Økonomi - Tilbakeføring \(xn--tilbakefring-2ib.no\)](https://www.tilbakefring.no/)

[Bergen Røde Kors hjelper innsatte med gjeldsproblemer - Røde Kors \(rodekors.no\)](https://www.rodekors.no/Bergen-Rode-Kors-hjelper-innsatte-med-gjeldsproblemer)